

หน้า ๒
งานเบกษา ๘ พฤศจิกายน ๒๕๒๐

รับหน้าแล้ว ให้ยกเลิกข้อ ๗
ฉบับที่ ๒ ลงวันที่ ๒๐ ตุลาคม

พฤศจิกายน พุทธศักราช ๒๕๒๐

เอก สงัด ชลอยู่

หัวหน้าคณะปฏิวัติ

ฉบับพิเศษ หน้า ๑
เล่ม ๘๔ ตอนที่ ๑๑๑ ราชกิจจานุเบกษา ๘ พฤศจิกายน ๒๕๒๐

ธรรมเนียมการปกครองราชอาณาจักร พุทธศักราช ๒๕๒๐

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๘ พฤศจิกายน พุทธศักราช ๒๕๒๐
เป็นปีที่ ๓๒ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช
มหิตลาธิเบศรรามาธิบดี จักรีนฤพดินทร สยามินทราธิราช
บรมนาถบพิตร มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม
ให้ประกาศว่า

โดยที่หัวหน้าคณะปฏิวัตินำความกราบบังคมทูลพระกรุณา
ว่า การที่คณะปฏิวัติได้กระทำการยึดอำนาจการปกครองแผ่นดิน
เมื่อวันที่ ๒๐ ตุลาคม ๒๕๒๐ และประกาศให้ยกเลิกรัฐธรรมนูญ

แห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๑๕ นั้น เนื่องด้วยมีความปรารถนาจะเร่งฟื้นฟูเศรษฐกิจ สังคม ความสามัคคีของชนในชาติ ความเป็นระเบียบเรียบร้อย และความสงบสุขของประชาชน ตลอดจนสร้างเสริมความสัมพันธ์กับนานาประเทศ เพื่อให้เกิดความมั่นคงทั้งภายในภายนอกราชอาณาจักรในการบริหารประเทศต่อไป คณะปฏิวัติจะจัดให้มีการประกาศใช้รัฐธรรมนูญฉบับใหม่ โดยมอบให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติ จัดร่างขึ้นตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ให้มีการเลือกตั้ง ภายในปีพุทธศักราช ๒๕๒๑ แต่ในระหว่างดำเนินการดังกล่าว ควรให้มีรัฐธรรมนูญการปกครองราชอาณาจักรใช้ไปพลางก่อนให้เหมาะสมกับสถานการณ์ที่เป็นอยู่ในขณะนี้

อาศัยเหตุดังที่หัวหน้าคณะปฏิวัติกราบบังคมทูลขึ้นมา จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้ใช้บทบัญญัติซึ่งคณะปฏิวัติเสนอมาต่อไปนี้เป็นรัฐธรรมนูญการปกครองราชอาณาจักร จนกว่าจะได้ประกาศใช้รัฐธรรมนูญซึ่งจะได้จัดร่างขึ้นตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญการปกครองฉบับนี้

มาตรา ๑ ประเทศไทยเป็นราชอาณาจักรอันหนึ่งอันเดียว จะแบ่งแยกไม่ได้

พระมหากษัตริย์ทรงเป็นพระประมุขและดำรงตำแหน่งจอมทัพไทย

มาตรา ๒ อำนาจอธิปไตยเป็นของปวงชนชาวไทย พระมหากษัตริย์ผู้เป็นประมุขทรงใช้อำนาจในการบริหารนิติบัญญัติและตุลาการตามรัฐธรรมนูญการปกครองนี้

มาตรา ๓ พระมหากษัตริย์ทรงเป็นอัครราชูปถัมภ์และประมุขของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ทรงใช้อำนาจในการบริหารและทรงใช้อำนาจตุลาการตามรัฐธรรมนูญการปกครองนี้

มาตรา ๔ องค์พระมหากษัตริย์มีพระอิสริยยศตามที่เคารพสักการะ ผู้ใดจะละเมิดพระอิสริยยศในทางใด ๆ มิได้

มาตรา ๕ พระมหากษัตริย์ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้แต่งตั้งองคมนตรีเป็นประมุขขององคมนตรี และทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้แต่งตั้งองคมนตรีไม่เกินสิบสี่คน ประกอบด้วย

ก. องคมนตรีมีหน้าที่ถวายคำแนะนำแก่พระมหากษัตริย์ในพระราชกรณียกิจทั้งปวงที่ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้ปฏิบัติ

ข. องคมนตรีมีหน้าที่ถวายคำแนะนำแก่พระมหากษัตริย์ในการเลือกและแต่งตั้งองคมนตรี

มาตรา ๖ ให้มีสภานิติบัญญัติแห่งชาติซึ่งประกอบด้วยสมาชิกจำนวนหนึ่งร้อยคน

ในการจัดทำรัฐธรรมนูญ การพิจารณาร่างรัฐธรรมนูญ และพิจารณาการดำเนินการเลือกตั้งทั่วไป ซึ่งจะมี

พ.ศ. ๒๕๑๕ นั้น เนื่องด้วยมี
 รัชกาลที่ ๑๐ สังกม ความสามัคคีของ
 ปรีย์บรื้อย และความสงบสุขของ
 สริมความสัมพันธ์กับนานาประเทศ
 กายในภายนอกราชอาณาจักรในการ
 ณะปฏิวัติจะจัดให้มีการประกาศใช้
 คุมมอบให้สถานิติบัญญัติแห่งชาติ
 หนดไว้ให้มีการเลือกตั้ง ภายในปี
 ระหว่างดำเนินการดังกล่าว ควรให้
 าชอาณาจักรใช้ไป พลังก่อนให้
 ันอยู่ในขณะนั้น
 ณะปฏิวัติกราบบังคมทูลขึ้นมา จึง
 รดกระหม่อมให้ใช้บทบัญญัติซึ่ง
 เป็นธรรมนูญการปกครองราชอาณาจักร
 ัฐธรรมนูญซึ่งจะได้จัดร่างขึ้นตาม
 ปกครองฉบับนี้

ยเป็นราชอาณาจักรอันหนึ่งอันเดียว

เป็นพระประมุขและดำรงตำแหน่ง

มาตรา ๒ อำนาจอธิปไตยมาจากปวงชนชาวไทย พระ
 มหากษัตริย์ผู้เป็นประมุขทรงใช้อำนาจนั้นแต่โดยบทบัญญัติแห่ง
 ธรรมนูญการปกครองนี้

มาตรา ๓ พระมหากษัตริย์ทรงใช้อำนาจนิติบัญญัติทาง
 สถานิติบัญญัติแห่งชาติ ทรงใช้อำนาจบริหารทางคณะรัฐมนตรี
 และทรงใช้อำนาจตุลาการทางศาล

มาตรา ๔ องค์พระมหากษัตริย์ดำรงอยู่ในฐานะอันเป็น
 ที่เคารพสักการะ ผู้ใดจะละเมิดมิได้ และจะกล่าวหาหรือ
 ฟ้องร้องในทางใด ๆ มิได้

มาตรา ๕ พระมหากษัตริย์ทรงเลือกและแต่งตั้งผู้ทรง
 ฤทธิเป็นประธานองคมนตรีคนหนึ่ง และองคมนตรีอื่นอีก
 ไม่เกินสิบสี่คน ประกอบเป็นคณะองคมนตรี

คณะองคมนตรีมีหน้าที่ถวายความเห็นต่อพระมหากษัตริย์
 ในพระราชกรณียกิจทั้งปวงที่พระมหากษัตริย์ทรงปรึกษา
 การเลือกและแต่งตั้งองคมนตรี และการให้องคมนตรี
 พ้นจากตำแหน่งย่อมเป็นไปตามพระราชอัชฌาศัย

มาตรา ๖ ให้มีสถานิติบัญญัติแห่งชาติ มีหน้าที่จัดทำ
 ัฐธรรมนูญ และพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ

ในการจัดทำรัฐธรรมนูญ ให้สถานิติบัญญัติแห่งชาติคำนึง
 ถึงการเลือกตั้งทั่วไป ซึ่งจะมีขึ้นภายในปีพุทธศักราช ๒๕๒๑

มาตรา ๓ สถานิติบัญญัติแห่งชาติประกอบด้วยสมาชิกจำนวนไม่น้อยกว่าสามร้อยคนแต่ไม่เกินสี่ร้อยคน ซึ่งพระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งจากผู้มีสัญชาติไทยโดยกำเนิด ตามที่ประธานสภานโยบายแห่งชาตินำความกราบบังคมทูล

ถ้าตำแหน่งสมาชิกสถितिบัญญัติแห่งชาติว่างลง พระมหากษัตริย์จะทรงแต่งตั้งบุคคลผู้มีคุณสมบัติตามวรรคหนึ่งเข้าเป็นสมาชิกแทนก็ได้

ประธานสภานโยบายแห่งชาติเป็นผู้รับรองพระบรมราชโองการแต่งตั้งสมาชิกสถितिบัญญัติแห่งชาติ

พระมหากษัตริย์ทรงไว้ซึ่งพระราชอำนาจที่จะให้สมาชิกสถितिบัญญัติแห่งชาติพ้นจากตำแหน่งตามที่ประธานสถितिบัญญัติแห่งชาติถวายคำแนะนำตามมติของสถितिบัญญัติแห่งชาติ และประธานสถितिบัญญัติแห่งชาติเป็นผู้ลงนามรับรองพระบรมราชโองการให้สมาชิกพ้นจากตำแหน่ง

มาตรา ๔ พระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งสมาชิกสถितिบัญญัติแห่งชาติตาม มติของสภาให้เป็นประธานสภาคนหนึ่ง เป็นรองประธานสภาคนหนึ่งหรือหลายคนก็ได้

มาตรา ๕ ให้สถितिบัญญัติช้การขึ้นคณะหนึ่งทำหน้าที่ร่างสถितिบัญญัติแห่งชาติ

คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญจะประกอบด้วยบุคคลซึ่งมิได้เป็นชาติหรือไม่ ให้เป็นไปตามมติช้

มาตรา ๑๐ เมื่อสถितिบัญญัติจากคณะกรรมการตามมาตรารัฐธรรมนูญนั้นเป็นสามวาระ วาระที่สอง ให้เป็นไปตามข้อบัญญัติแห่งชาติ สำหรับวาระที่สาม วาระที่สองได้ล่วงพ้นไปแล้วสืบ

การออกเสียงลงคะแนนในและต้องมีคะแนนเสียงเห็นชอบเป็นรัฐธรรมนูญไม่ต่ำกว่าสองใน

การประชุมในวาระที่สาม และกว่าสามในสี่ของจำนวนสมาชิก

บัญญัติแห่งชาติประกอบด้วยสมาชิก
กันแต่ไม่เกินสี่ร้อยคน ซึ่งพระมหา
ญชาติไทยโดยกำเนิด ตามที่ประธาน
มกราบบังคับมทูล

กนิติบัญญัติแห่งชาติว่างลง พระมหา
ผู้มีคุณสมบัติตามวรรคหนึ่งเข้าเป็น

แห่งชาติเป็นผู้รับสนองพระบรม
กนิติบัญญัติแห่งชาติ

ซึ่งพระราชอำนาจที่จะให้สมาชิก
จากตำแหน่งตามที่ประธานสถานิติ
นะนำตามมติของสถานิติบัญญัติ
กนิติบัญญัติแห่งชาติเป็นผู้ลงนาม
รให้สมาชิกพ้นจากตำแหน่ง

ษัตริย์ทรงแต่งตั้งสมาชิกสถานิติ
งสภาให้เป็นประธานสภาคนหนึ่ง
หรือหลายคนก็ได้

มาตรา ๕ ให้สถานิติบัญญัติแห่งชาติแต่งตั้งคณะกรรมการ
ธิการขึ้นคณะหนึ่งทำหน้าที่ร่างรัฐธรรมนูญ เพื่อเสนอต่อสภา
นิติบัญญัติแห่งชาติ

คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญจะมีจำนวนเท่าใด และ
จะประกอบด้วยบุคคลซึ่งมิได้เป็นสมาชิกสถานิติบัญญัติแห่ง
ชาติหรือไม่ ให้เป็นไปตามมติของสถานิติบัญญัติแห่งชาติ

มาตรา ๑๐ เมื่อสถานิติบัญญัติแห่งชาติได้รับร่างรัฐธรรมนูญ
จากคณะกรรมการตามมาตรา ๕ แล้ว ให้พิจารณาร่าง
รัฐธรรมนูญนั้นเป็นสามวาระ การพิจารณาในวาระที่หนึ่งและ
วาระที่สอง ให้เป็นไปตามข้อบังคับการประชุมของสถานิติ
บัญญัติแห่งชาติ สำหรับวาระที่สามให้กระทำได้เมื่อการพิจารณา
วาระที่สองได้ล่วงพ้นไปแล้วสิบห้าวัน

การออกเสียงลงคะแนนในวาระที่สาม ให้ใช้วิธีเรียกชื่อ
และต้องมีคะแนนเสียงเห็นชอบด้วยในการที่จะให้ประกาศใช้
เป็นรัฐธรรมนูญไม่ต่ำกว่าสองในสามของจำนวนสมาชิกทั้งหมด

การประชุมในวาระที่สาม ต้องมีสมาชิกมาประชุมไม่น้อย
กว่าสามในสี่ของจำนวนสมาชิกทั้งหมด จึงจะเป็นองค์ประชุม

เมื่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติได้ลงมติให้ความเห็นชอบในวาระที่สามแล้ว ให้ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาตินำร่างรัฐธรรมนูญขึ้นทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายพระมหากษัตริย์เพื่อทรงลงพระปรมาภิไธยประกาศใช้เป็นรัฐธรรมนูญ

การประกาศใช้รัฐธรรมนูญ ให้ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติดลงนามรับสนองพระบรมราชโองการ

มาตรา ๑๑ ในการพิจารณาร่างรัฐธรรมนูญในวาระที่สาม ถ้าไม่ได้คะแนนเสียงเห็นชอบตามมาตรา ๑๐ วรรคสอง ให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติจัดทำร่างรัฐธรรมนูญขึ้นใหม่ตามบทบัญญัติแห่งธรรมนูญการปกครองนี้ แต่ถ้การจัดทำร่างรัฐธรรมนูญดังกล่าวจะมีผลให้ไม่อาจจัดให้มีการเลือกตั้งภายในปีพุทธศักราช ๒๕๒๑ ให้ขยายกำหนดเวลาการจัดให้มีการเลือกตั้งออกไปหนึ่งร้อยสี่วันนับแต่วันสิ้นปีพุทธศักราช ๒๕๒๑

มาตรา ๑๒ ในการพิจารณาร่างรัฐธรรมนูญที่จัดทำขึ้นใหม่ตามมาตรา ๑๑ ถ้าไม่ได้คะแนนเสียงเห็นชอบตามมาตรา ๑๐ ในวาระที่หนึ่งหรือวาระที่สาม ให้สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติทั้งหมดพ้นจากตำแหน่งในวันที่ สภานิติบัญญัติแห่งชาติลงคะแนนเสียงไม่เห็นชอบ และให้คณะรัฐมนตรีโดยความ

เห็นชอบของสภานโยบายการปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มาปรับปรุงให้แล้วเสร็จจน สภานิติบัญญัติแห่งชาติลงคะแนนเห็นชอบแล้ว ให้ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาตินำร่างรัฐธรรมนูญขึ้นทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายพระมหากษัตริย์เพื่อทรงลงพระปรมาภิไธยประกาศใช้เป็นรัฐธรรมนูญ

ในการปรับปรุงรัฐธรรมนูญ คำนี้ถึงถึงการเลือกตั้งซึ่งจะตั้ง

การประกาศใช้รัฐธรรมนูญ ลงนามรับสนองพระบรมราชโองการ

มาตรา ๑๓ ภายใต้บทบัญญัติแห่งชาติ ต้องมีสมาชิกของจำนวนสมาชิกทั้งหมด

มาตรา ๑๔ ในการประกาศใช้รัฐธรรมนูญ จะกล่าวถ้อยคำใด ๆ ในที่ใดก็ตาม หรือออกเสียงลงคะแนน จะนำไปเป็นเหตุฟ้องร้องว่า

แห่งชาติได้ลงมติให้ความเห็นชอบใน
ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาตินำร่าง
กระท่อมถวายพระมหากษัตริย์เพื่อ
ประกาศใช้เป็นรัฐธรรมนูญ

รัฐธรรมนูญ ให้ประธานสภานิติบัญญัติ
พระบรมราชโองการ

พิจารณาร่างรัฐธรรมนูญในวาระที่สาม
ชอบตามมาตรา ๑๐ วรคสอง ให้สภา
รัฐธรรมนูญขึ้นใหม่ตามบทบัญญัติ
นี้ แต่ถ้าการจัดทำร่างรัฐธรรมนูญ
ให้มีการเลือกตั้งภายในปีพุทธศักราช
เวลาการจัดให้มีการเลือกตั้งออกไป
สิ้นปีพุทธศักราช ๒๕๒๑

พิจารณาร่างรัฐธรรมนูญที่จัดทำขึ้นใหม่
แนบเสียงเห็นชอบตามมาตรา ๑๐ ใน
ให้สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
ในวันที่ สภานิติบัญญัติแห่งชาติ
และให้คณะรัฐมนตรีโดยความ

เห็นชอบของสภานโยบายแห่งชาตินำร่างรัฐธรรมนูญที่คณะ
กรรมาธิการตามมาตรา ๕ ร่างขึ้น หรือรัฐธรรมนูญแห่งราช
อาณาจักรไทยที่ได้เคยประกาศใช้บังคับมาแล้วฉบับใดฉบับหนึ่ง
มาปรับปรุงให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวันนับแต่วันที่สภา
นิติบัญญัติแห่งชาติลงคะแนนเสียงไม่เห็นชอบ และนำขึ้นทูล
เกล้าทูลกระหม่อมถวายพระมหากษัตริย์ เพื่อทรงลงพระปรมา
ภิไธยประกาศใช้เป็นรัฐธรรมนูญ

ในการปรับปรุงรัฐธรรมนูญตามวรรคหนึ่ง ให้คณะรัฐมนตรี
คำนึงถึงการเลือกตั้งซึ่งจะต้องจัดให้มีขึ้นโดยเร็วเท่าที่จะทำได้

การประกาศใช้รัฐธรรมนูญตามมาตรานี้ ให้นายกรัฐมนตรี
ลงนามรับสนองพระบรมราชโองการ

มาตรา ๑๓ ภายใต้บังคับมาตรา ๑๐ การประชุมสภานิติ
บัญญัติแห่งชาติ ต้องมีสมาชิกมาประชุมไม่ต่ำกว่าหนึ่งในสาม
ของจำนวนสมาชิกทั้งหมด จึงจะเป็นองค์ประชุม

มาตรา ๑๔ ในการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ผู้ใด
จะกล่าวถ้อยคำใด ๆ ในทางแกล้งขู่เท็จจริงหรือแสดงความ
คิดเห็น หรือออกเสียงลงคะแนน ย่อมเป็นเอกสิทธิ์โดยเด็ดขาด
จะนำไปเป็นเหตุฟ้องร้องว่ากล่าวผู้นั้นในทางใดมิได้

เอกสิทธิ์ที่บัญญัติไว้ในวรรคหนึ่ง ให้คุ้มครองถึงกรรมวิธีการของสภาผู้พิมพ์และผู้โฆษณารายงานการประชุมโดยคำสั่งของสภานิติบัญญัติแห่งชาติด้วย

ในกรณีที่สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติถูกควบคุมหรือขังหรือถูกฟ้องในคดีอาญา ให้ส่งปล่อยหรืองดการพิจารณาในเมื่อประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติร้องขอ

มาตรา ๑๕ สภานิติบัญญัติแห่งชาติมีอำนาจตราข้อบังคับเกี่ยวกับการเลือกและการปฏิบัติหน้าที่ของประธานสภา รองประธานสภา และกรรมวิธีการ วิธีการประชุม การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ การพิจารณาร่างรัฐธรรมนูญ การเสนอญัตติที่ไม่มีลักษณะเป็นการขอให้คณะรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีชี้แจงหรือแสดงความเห็นในเรื่องใด ๆ การอภิปราย การลงมติ การรักษาระเบียบและความเรียบร้อย และกิจการอื่นเพื่อดำเนินการตามอำนาจหน้าที่

มาตรา ๑๖ พระมหากษัตริย์ทรงตราพระราชบัญญัติโดยคำแนะนำและยินยอมของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

ร่างพระราชบัญญัติจะเสนอได้ก็แต่โดยคณะรัฐมนตรี

มาตรา ๑๗ ให้มีสภานโยบายแห่งชาติ ประกอบด้วยบุคคลในคณะปฏิวัติตามประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๖ ลงวันที่ ๒๒ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๒๐ เป็นสมาชิก

ให้หัวหน้าคณะปฏิวัติ รองหัวหน้าคณะปฏิวัติ เป็นและให้สภานโยบายแห่งชาติเป็นเลขานุการสภานโยบายสภานโยบายแห่งชาติคน

ในกรณีที่ประธานสภาปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองประธานสภานโยบายแห่งชาติประธานสภานโยบายแห่งชาติให้สมาชิกสภานโยบายแห่ง

มาตรา ๑๘ สภานโยบายแนวนโยบายแห่งรัฐ และให้การบริหารราชการแผ่นดินและมีอำนาจหน้าที่อื่นตาม

มาตรา ๑๙ ในกรณีมีเมื่อนายกรัฐมนตรีขอให้พิง

นวรรคหนึ่ง ให้คุ้มครองถึงกรรมา-
โยฆณารายงานการประชุมโดยคำสั่ง
ด้วย

มติบัญญัติแห่งชาติถูกควบคุมหรือขัง
คำสั่งปล่อยหรืองดการพิจารณาในเมื่อ
ชาติร้องขอ

บัญญัติแห่งชาติมีอำนาจตราข้อบังคับ
ปฏิบัติหน้าที่ของประธานสภา รอง
การ วิธีการประชุม การพิจารณาร่าง
ณาร่างรัฐธรรมนูญ การเสนอญัตติ
กณะรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีชี้แจง
ใด ๆ การอภิปราย การลงมติ การ
บร้อย และกิจการอื่นเพื่อดำเนินการ

ยัตริย์ทรงตราพระราชบัญญัติโดย
กานติบัญญัติแห่งชาติ

เสนอได้ก็แต่โดยคณะรัฐมนตรี
นโยบายแห่งชาติ ประกอบด้วย
สภาของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๖ ลง
ราช ๒๕๒๐ เป็นสมาชิก

ให้หัวหน้าคณะปฏิวัติเป็นประธานสภานโยบายแห่งชาติ
รองหัวหน้าคณะปฏิวัติ เป็นรองประธานสภานโยบายแห่งชาติ
และให้สภานโยบายแห่งชาติแต่งตั้งสมาชิกสภานโยบายแห่งชาติ
เป็นเลขาธิการสภานโยบายแห่งชาติคนหนึ่ง และรองเลขาธิการ
สภานโยบายแห่งชาติคนหนึ่ง

ในกรณีที่ประธานสภานโยบายแห่งชาติไม่อยู่หรือไม่อาจ
ปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองประธานสภานโยบายแห่งชาติทำหน้าที่
ประธานสภานโยบายแห่งชาติ และในกรณีที่ประธานและรอง
ประธานสภานโยบายแห่งชาติไม่อยู่หรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้
ให้สมาชิกสภานโยบายแห่งชาติเลือกสมาชิกคนหนึ่งทำหน้าที่
ประธานสภานโยบายแห่งชาติ

มาตรา ๑๘ สภานโยบายแห่งชาติมีอำนาจหน้าที่กำหนด
แนวนโยบายแห่งรัฐ และให้ความคิดเห็นแก่คณะรัฐมนตรีเพื่อ
ให้การบริหารราชการแผ่นดินเป็นไปตามแนวนโยบายแห่งรัฐ
และมีอำนาจหน้าที่อื่นตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญการปกครองนี้

มาตรา ๑๙ ในกรณีมีปัญหาเกี่ยวกับนโยบายสำคัญ หรือ
เมื่อนายกรัฐมนตรีขอให้พิจารณาปัญหาใด ประธานสภานโยบาย

แห่งชาติจะเสนอปัญหาขึ้นให้ที่ประชุมร่วมระหว่างสมาชิก
สถานโยบายแห่งชาติและคณะรัฐมนตรี เพื่อพิจารณาวินิจฉัย
ก็ได้ และเมื่อที่ประชุมร่วมมีมติเป็นประการใดแล้ว ให้คณะ
รัฐมนตรีดำเนินการให้เป็นไปตามนั้น

ในการประชุมร่วมตามวรรคหนึ่ง ให้ประธานสถานโยบาย
แห่งชาติทำหน้าที่ประธาน และให้นำความในวรรคสามของ
มาตรา ๑๗ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๒๐ ก่อนตั้งคณะรัฐมนตรี ประธานสถานโยบาย
แห่งชาติปฏิบัติหน้าที่นายกรัฐมนตรี และสถานโยบายแห่งชาติ
ปฏิบัติหน้าที่คณะรัฐมนตรี

มาตรา ๒๑ พระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งนายกรัฐมนตรีคน
หนึ่งตามคำกราบบังคมทูลของประธานสถานโยบายแห่งชาติ
และรัฐมนตรีตามจำนวนที่นายกรัฐมนตรีกราบบังคมทูล
ประกอบเป็นคณะรัฐมนตรี มีหน้าที่บริหารราชการแผ่นดิน

มาตรา ๒๒ พระมหากษัตริย์ทรงไว้ซึ่งพระราชอำนาจที่
จะให้นายกรัฐมนตรีพ้นจากตำแหน่งตามที่ประธานสถานโยบาย
แห่งชาติถวายคำแนะนำ และให้รัฐมนตรีพ้นจากตำแหน่งที่
นายกรัฐมนตรีถวายคำแนะนำ

มาตรา ๒๓ ประธาน
รับสนองพระบรมราชโอง
นายกรัฐมนตรีพ้นจากตำแหน่ง

นายกรัฐมนตรีเป็นผู้ลง
แต่งตั้งรัฐมนตรีหรือให้รัฐมนตรี

มาตรา ๒๔ นายกรัฐ
สถานิติบัญญัติแห่งชาติมิได้
เอกชนที่ดำเนินธุรกิจเพื่อค้า

นายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรี
นโยบายและชี้แจงแสดงคว
แห่งชาติ แต่ไม่มีสิทธิออก

มาตรา ๒๕ พระมหา
ในการตราพระราชกฤษฎีกา

มาตรา ๒๖ เมื่อมีความ
มั่นคงแห่งราชอาณาจักรหรือ
มีความจำเป็นต้องมีกฎหมาย
นายกรัฐมนตรีโดยความเห็น
จะกราบบังคมทูลพระมหาก
ให้ใช้บังคับดังเช่นพระราชบัญญัติ

กันให้ที่ประชุมร่วมระหว่างสมาชิก
คณะรัฐมนตรี เพื่อพิจารณาวินิจฉัย
ร่วมมีมติเป็นประการใดแล้ว ให้คณะ
นั้นไปตามนั้น

ตามวรรคหนึ่ง ให้ประธานสภานโยบาย
และให้นำความในวรรคสามของ
โดยอนุโลม

คณะรัฐมนตรี ประธานสภานโยบาย
รัฐมนตรี และสภานโยบายแห่งชาติ

มหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งนายกรัฐมนตรีคน
กุลของประธานสภานโยบายแห่งชาติ
ที่นายกรัฐมนตรีกราบบังคมทูล
มีหน้าที่บริหารราชการแผ่นดิน

มหากษัตริย์ทรงไว้ซึ่งพระราชอำนาจที่
กตำแหน่งตามที่ประธานสภานโยบาย
และให้รัฐมนตรีพ้นจากตำแหน่งตามที่
นำ

มาตรา ๒๓ ประธานสภานโยบายแห่งชาติเป็นผู้ลงนาม
รับสนองพระบรมราชโองการแต่งตั้งนายกรัฐมนตรีหรือให้
นายกรัฐมนตรีพ้นจากตำแหน่ง

นายกรัฐมนตรีเป็นผู้ลงนามรับสนองพระบรมราชโองการ
แต่งตั้งรัฐมนตรีหรือให้รัฐมนตรีพ้นจากตำแหน่ง

มาตรา ๒๔ นายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีจะเป็นสมาชิก
สภานิติบัญญัติแห่งชาติมิได้ และจะดำรงตำแหน่งใดในกิจการ
เอกชนที่ดำเนินธุรกิจเพื่อค้ากำไรมิได้

นายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีมีสิทธิเข้าร่วมประชุมเพื่อแถลง
นโยบายและชี้แจงแสดงความเห็นในที่ประชุมสภานิติบัญญัติ
แห่งชาติ แต่ไม่มีสิทธิออกเสียงลงคะแนน

มาตรา ๒๕ พระมหากษัตริย์ทรงไว้ซึ่งพระราชอำนาจ
ในการตราพระราชกฤษฎีกาโดยไม่ขัดต่อกฎหมาย

มาตรา ๒๖ เมื่อมีความจำเป็นรีบด่วนในอันจะรักษาความ
มั่นคงแห่งราชอาณาจักรหรือป้องกันภัยพิบัติสาธารณะ หรือเมื่อ
มีความจำเป็นต้องมีกฎหมายเกี่ยวด้วยการภาษีอากรหรือเงินตรา
นายกรัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของสภานโยบายแห่งชาติ
จะกราบบังคมทูลพระมหากษัตริย์เพื่อ ทรงตราพระราชกำหนด
ให้ใช้บังคับดังเช่นพระราชบัญญัติก็ได้

เมื่อได้ประกาศใช้พระราชกำหนดแล้ว ให้คณะรัฐมนตรีเสนอพระราชกำหนดต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติโดยไม่ชักช้า ถ้าสภานิติบัญญัติแห่งชาติอนุมัติแล้ว ให้พระราชกำหนดมีผลเป็นพระราชบัญญัติต่อไป ถ้าสภานิติบัญญัติแห่งชาติไม่อนุมัติ ให้พระราชกำหนดนั้นตกไป แต่ทั้งนี้ไม่กระทบกระเทือนกิจการที่ได้เป็นไปในระหว่างที่ใช้พระราชกำหนดนั้น

การอนุมัติหรือไม่อนุมัติพระราชกำหนด ให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ในกรณีไม่อนุมัติให้มีผลตั้งแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๒๗ ในกรณีที่นายกรัฐมนตรีเห็นเป็นการจำเป็นเพื่อประโยชน์ในการป้องกัน ระวังหรือปราบปรามการกระทำอันเป็นการบ่อนทำลายความมั่นคงของราชอาณาจักร ราชบัลลังก์ เศรษฐกิจของประเทศ หรือราชการแผ่นดิน หรือการกระทำอันเป็นการก่อกวนหรือคุกคามความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน หรือการกระทำอันเป็นการทำลายทรัพยากรของประเทศ หรือเป็นการบั่นทอนสุขภาพอนามัยของประชาชน ทั้งนี้ ไม่ว่าจะเกิดขึ้นก่อนหรือหลังวันใช้ธรรมนูญการปกครองนี้ และไม่ว่าจะเกิดขึ้นภายในหรือภายนอกราชอาณาจักร ให้นายกรัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรีและของสภานโยบายแห่งชาติ มีอำนาจสั่งการหรือกระทำการใดๆ ได้ และ

ให้ถือว่าคำสั่งหรือการกระปฏิบัติตามคำสั่งดังกล่าวเป็นที่ชอบด้วยกฎหมาย

เมื่อนายกรัฐมนตรีได้สั่งหนึ่งแล้ว ให้นายกรัฐมนตรี

มาตรา ๒๘ บรรดาบทพระบรมราชโองการใด นายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีเโองการ

มาตรา ๒๙ ผู้พิพากษาพิพากษาอรรถคดีให้เป็นไป

มาตรา ๓๐ ในเมื่อไปปกครองนี้บังคับแก่กรณีใด การปกครองประเทศไทยใน

ในกรณีมีปัญหาเกี่ยวแพรรคหนึ่งเกิดขึ้นในวงงานขเกิดขึ้นโดยคณะรัฐมนตรีขอให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติวิน

พระราชกำหนดแล้ว ให้คณะรัฐมนตรี
สถานิติบัญญัติแห่งชาติโดยไม่ชักช้า
อนุมัติแล้ว ให้พระราชกำหนดมีผล
ถ้าสถานิติบัญญัติแห่งชาติไม่อนุมัติ
แต่ทั้งนี้ไม่กระทบกระเทือนกิจการ
พระราชกำหนดนั้น

มติพระราชกำหนด ให้ประกาศใน
ฉบับไม่อนุมัติให้มีผลตั้งแต่วันประกาศ

ที่นายกรัฐมนตรีเห็นเป็นการจำเป็น
นั้น ระเบียบหรือปราบปรามการกระทำ
มม่นคงของราชอาณาจักร ราชบัลลังก์
หรือราชการแผ่นดิน หรือการกระทำ
ความความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรม
การกระทำอันเป็นการทำลายทรัพย์สิน
อันทอนสุขภาพอนามัยของประชาชน
หรือหลังวันใช้ธรรมนูญการปกครองนี้
หรือภายนอกราชอาณาจักร ให้นายก
อบของคณะรัฐมนตรีและของสภา
สั่งการหรือกระทำการใดๆ ได้ และ

ให้ถือว่าคำสั่งหรือการกระทำของนายกรัฐมนตรีรวมทั้งการ
ปฏิบัติตามคำสั่งดังกล่าวเป็นคำสั่งหรือการกระทำหรือการปฏิบัติ
ที่ชอบด้วยกฎหมาย

เมื่อนายกรัฐมนตรีได้สั่งการหรือกระทำการใดไปตามวรรค
หนึ่งแล้ว ให้นายกรัฐมนตรีแจ้งให้สถานิติบัญญัติแห่งชาติทราบ

มาตรา ๒๘ บรรดาบทกฎหมาย พระราชหัตถเลขา และ
พระบรมราชโองการใด อันเกี่ยวกับราชการแผ่นดิน ต้องมี
นายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีเป็นผู้ลงนามรับสนองพระบรมราช-
โองการ

มาตรา ๒๙ ผู้พิพากษาและตุลาการมีอิสระในการพิจารณา
พิพากษาอรรถคดีให้เป็นไปตามกฎหมาย

มาตรา ๓๐ ในเมื่อไม่มีบทบัญญัติแห่งธรรมนูญการ
ปกครองนี้บังคับแก่กรณีใด ให้วินิจฉัยกรณีนั้นไปตามประเพณี
การปกครองประเทศไทยในระบอบประชาธิปไตย

ในกรณีมีปัญหาเกี่ยวแก่การวินิจฉัยกรณีใดตามความใน
วรรคหนึ่งเกิดขึ้นในวงงานของสถานิติบัญญัติแห่งชาติ หรือ
เกิดขึ้นโดยคณะรัฐมนตรีขอให้สถานิติบัญญัติแห่งชาติวินิจฉัย
ให้สถานิติบัญญัติแห่งชาติวินิจฉัยชี้ขาด

มาตรา ๓๑ ในกรณีมีปัญหว่ากรกระทำหรือการปฏิบัติ
โดยชัดหรือแย้งหรือไม่เป็นไปตามบทบัญญัติแห่งธรรมนูญการ
ปกครองนี้ ให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติเป็นผู้วินิจฉัยชี้ขาด

มาตรา ๓๒ บรรดาการกระทำ ประกาศหรือคำสั่งของ
หัวหน้าคณะปฏิวัติ หรือการกระทำ ประกาศหรือคำสั่งของคณะ
ปฏิวัติที่ได้กระทำ ประกาศหรือสั่งก่อนวันใช้ธรรมนูญการ
ปกครองนี้ ทั้งนี้ ที่เกี่ยวเนื่องกับการปฏิวัติ ไม่ว่าจะกระทำด้วย
ประการใด หรือเป็นในรูปใด และไม่ว่าจะกระทำ ประกาศหรือ
สั่งให้มีผลใช้บังคับในทางนิติบัญญัติในทางบริหาร หรือในทาง
ตุลาการ ให้ถือว่ากรกระทำ ประกาศหรือคำสั่ง ตลอดจน
การกระทำของผู้ปฏิบัติตามประกาศหรือคำสั่งนั้น เป็นการ
กระทำ ประกาศหรือคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมาย

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พลเรือเอก สงัด ชลออยู่

หัวหน้าคณะปฏิวัติ

แต่งตั้ง

ภูมิพลอดิเชน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดิเชน
พระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ
ตามที่ได้ประกาศใช้ธรรมนูญการปกครอง
เพื่อให้เหมาะสมแก่สถานการณ์ปัจจุบัน
จนกว่าจะได้ประกาศใช้รัฐธรรมนูญฉบับใหม่
จะได้จัดร่างขึ้นทดแทนแล้ว
บัดนี้ ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
ทูลพระกรุณาว่า พลเอก เกรียง
กมลธรรมะ เสนอญัตติขอ
ความไว้วางพระราชหฤทัยให้